

*А. В. Томашевська,
к. е. н., доцент, завідувач кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8182-5906>
О. І. Жук,
к. е. н., доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8519-5529>*

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.15.228

ФУНКЦІЇ ТА ПОВНОВАЖЕННЯ ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

*A. Tomashevska,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management
and Business Administration, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
O. Zhuk,
PhD in Economics, Associate Professor Associate Professor of the Department
of Public Management and Administration, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*

FUNCTIONS AND POWERS OF OFFICIALS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT BODIES IN THE PROCESS OF ATTRACTING INVESTMENTS

Стаття присвячена визначенню ключових функцій та повноважень для посадових осіб органів місцевого самоврядування в процесі залучення інвестицій задля підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю на місцевому рівні.

Авторами дослідження встановлено, що ключовими суб'єктами в системі формування та імплементації інвестиційної політики на місцевому рівні є: голова громади; профільний заступник голови громади; профільний структурний підрозділ (управління, департамент, відділ) або профільний працівник органу місцевого самоврядування.

Запропоновано модель розподілу функцій та повноважень, відповідно до якої, ключовими функціями голови громади щодо забезпечення формування та впровадження інвестиційної політики є: формування стратегій та програм (планів) розвитку; залучення інвесторів через ведення постійної комунікації; лобіювання та підтримка інвестиційних проєктів; залучення додаткових фінансових ресурсів; активна робота над залученням фінансових ресурсів для реалізації інвестиційних проєктів; налагодження співпраці з іншими зацікавленими сторонами та розвиток партнерської мережі; контроль за виконанням стратегічних цілей.

Визначено ключові функції та повноваження профільного заступника голови, які містять в собі: участь у розробці стратегічних та операційних планів; координація реалізації інвестиційних проєктів; комунікація та взаємодія з наявними та потенційними інвесторами; аналіз інвестиційних можливостей та розробка пропозицій; співпраця з іншими структурами в контексті залучення інвестицій та розширення партнерства; моніторинг і оцінка досягнення операційних цілей.

Встановлено, що ключовою виконавчою структурою органу місцевого самоврядування в контексті забезпечення імплементації інвестиційної політики визначено є структурний підрозділ (управління, департамент, відділ), функціями якого є: розробка та реалізація стратегії (програми) інвестиційного розвитку; реалізація інвестиційних проєктів; розробка інструментів залучення інвестицій; розробка інвестиційних пропозицій; підготовка інвестиційних майданчиків; співпраця з іншими структурами та розвиток партнерства; забезпечення комунікації та промоції інвестиційних можливостей громади.

The article is devoted to the definition of key functions and powers for officials of local self-government bodies in the process of attracting investments in order to improve the efficiency of management of investment activities at the local level.

The authors of the study established that the key subjects in the system of formation and implementation of investment policy at the local level are: the head of the community; profile deputy head of the community; specialized structural unit (department, department, division) or specialized employee of a local self-government body.

A model of the distribution of functions and powers is proposed, according to which the key functions of the head of the community to ensure the formation and implementation of investment policy are: formation of development strategies and programs (plans); attraction of investors through constant communication; lobbying and support of investment projects; attraction of additional financial resources; active work on attracting financial resources for the implementation of investment projects; establishing cooperation with other interested parties and developing a partner network; control over the implementation of strategic goals.

The key functions and powers of the profile deputy head have been determined, which include: participation in the development of strategic and operational plans; coordination of implementation of investment projects; communication and interaction with existing and potential investors; analysis of investment opportunities and development of proposals; cooperation with other structures in the context of investment attraction and partnership expansion; monitoring and evaluation of the achievement of operational goals.

It has been established that the key executive structure of the local self-government body in the context of ensuring the implementation of the investment policy is determined to be a structural subdivision (management, department, department), whose functions are: development and implementation of the strategy (program) of investment development; implementation of investment projects; development of investment attraction tools; development of investment proposals; preparation of investment sites; cooperation with other structures and partnership development; ensuring communication and promotion of community investment opportunities.

Ключові слова: інвестиції, залучення інвестицій, інвестиційна діяльність, інституційна спроможність, органи місцевого самоврядування, територіальні громади, публічне / державне управління, розвиток територіальних громад.

Key words: investment, investment attraction, investment activity, institutional capacity, local self-government bodies, territorial communities, public / state administration, development of territorial communities.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Забезпечення швидкого економічного зростання — одне із ключових завдань України на етапі післявоєнного відновлення та відбудови. Враховуючи те, що джерелом зростання є інвестиції, важливою передумовою забезпечення розвитку є підвищення рівня інвестиційної привабливості країни та покращення інвестиційного клімату. Інвестиційна привабливість країни формується на 3-ьох рівнях: макро, мезо (регіональному) та

мікрорівні (місцевому). Враховуючи завершення першого етапу реформи децентралізації та створення нових адміністративних одиниць — територіальних громад, важлива роль в процесі формування привабливого інвестиційного клімату відводиться саме органам місцевого самоврядування. Як наслідок, на місцях, повинна формуватись цілеспрямована інвестиційна політика, спрямована на залучення капіталу в економіку з метою забезпечення розвитку.

Враховуючи тенденції економічного розвитку та тенденції у сфері залучення капітальних інвестицій, можемо стверджувати, що ті інструменти, механізми та підходи, які використовувались для управління інвестиційним розвитком виявились не ефективними. Відповідно, на усіх рівнях публічного управління, в тому числі місцевому, постає необхідність модифікації та оновлення наявних підходів в контексті залучення інвестиційного капіталу, враховуючи кращі міжнародні практики.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

В наукових працях як вітчизняних, так і закордонних фахівців детально розглянуто та запропоновано ефективні інструменти, механізми та підходи, які можуть бути використані в системі публічного управління інвестиційною діяльністю на місцевому рівні.

Зокрема, Федорчук О. В. та Іщенко Г. О. детально проаналізували маркетингові інструменти залучення інвестицій у територіальні громади [16]. Практичні поради щодо залучення прямих іноземних інвестицій для українських міст та районів розробили Р. Федоров та О. Осовець [15], а також Г. В. Лещук [8]; застосування інвестиційних інструментів та впровадження стандартів залучення та супроводу інвестицій на місцевому рівні вивчав О. Ігнатенко [6]; формування інвестиційних карт регіону розглядала О. Химич [17]; Т. А. Коляда та Ю. В. Прозоров [7] провели локалізацію глобальних механізмів залучення кредитних та інвестиційних ресурсів; Т. В. Малишівський запропонував модель оцінки рівня інституційної спроможності органів місцевого самоврядування щодо залучення інвестицій [9].

Окремі питання управління інвестиційною діяльністю органів місцевого самоврядування висвітлено у працях О. І. Бобровської [1], Н. В. Бондарчук [2], Л. В. Галан, Г. С. Белова [3], А. Ю. Якимчук [18] та інших.

Проте, не зважаючи на значну кількість напрацювань в наведеній проблематиці, поза увагою науковців залишились питання управлінського характеру в частині розподілу обов'язків та функцій в контексті формування та імплементації інвестиційної політики на місцевому рівні між окремими суб'єктами виконавчих апаратів органів місцевого самоврядування.

МЕТА СТАТТІ

полягає в узагальненні попередніх напрацювань та визначенні ключових функцій та повноважень, які повинні бути покладені на окремих суб'єктів виконавчих апаратів органів місцевого самоврядування задля підвищення ефективності в процесах формування та імплементації інвестиційної політики на місцевому рівні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Важливою характеристикою існування територіальних громад в Україні є їх право на здійснення місцевого самоврядування. Відповідно до 1 статті Закону України "Про місцеве самоврядування", місцеве самоврядування в Україні — це "гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади — жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста — само-

стійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України" [11].

Місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Система місцевого самоврядування включає [11]:

- територіальну громаду;
- сільську, селищну, міську раду;
- сільського, селищного, міського голову;
- виконавчі органи сільської, селищної, міської ради;
- районні та обласні ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст;
- органи самоорганізації населення.

Функції та повноваження кожної із вищенаведених елементів системи місцевого самоврядування є чітко регламентованими та визначаються ЗУ "Про місцеве самоврядування" [11], а також іншими нормативними актами.

Проте, варто зазначити, що в контексті забезпечення ефективного місцевого соціально-економічного розвитку, зокрема і в частині формування та реалізації інвестиційної політики, органи місцевого самоврядування володіють низкою повноважень, зокрема:

- "затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, цільових програм з інших питань місцевого самоврядування;
- встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України;
- утворення цільових фондів, затвердження положень про ці фонди;
- прийняття рішень щодо передачі коштів з відповідного місцевого бюджету;
- прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевих податках і зборах, а також земельному податку;
- прийняття рішень про укладення спеціальних інвестиційних договорів відповідно до Закону України "Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями";
- створення у разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення з іншими суб'єктами комунальної власності спільних проектів або спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, установ та організацій, визначення повноважень цих органів (служб);
- вирішення відповідно до законодавства питань про створення підприємствами комунальної власності спільних підприємств, у тому числі з іноземними інвестиціями;
- вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин;
- затвердження ставок земельного податку відповідно до Податкового кодексу України;
- вирішення відповідно до закону питань про надання дозволу на спеціальне;

— використання природних ресурсів місцевого значення, а також про скасування такого дозволу;

— затвердження договорів, укладених сільським, селищним, міським головою від імені ради, з питань, віднесених до її виключної компетенції;

— прийняття рішень, пов'язаних із створенням спеціальних вільних та інших зон, змінами в статусі цих зон, внесення до відповідних органів пропозицій з цих питань;

— надання згоди на створення таких зон за ініціативою Президента України або Кабінету Міністрів України [11].

Проте, задля забезпечення якісного виконання вищенаведених повноважень, в органах місцевого самоврядування повинна бути сформована якісна система управління діяльністю виконавчого апарату.

На цей час, немає чітких законодавчих вимог щодо формування структури виконавчого апарату органів місцевого самоврядування. Зокрема, в ЗУ "Про місцеве самоврядування" зазначається, що "Сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада у межах затверджених нею структури і штатів може створювати відділи, управління та інші виконавчі органи для здійснення повноважень, що належать до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад" [11].

Однією із типових організаційно-управлінських структур на місцевому рівні є модель, запропонована Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування "Асоціація міст України" [10]. У даній моделі визначені наступні ключові суб'єкти управління:

- міський, селищний, сільський голова;
- заступники міського, селищного, сільського голови;
- секретар ради;
- департаменти, управління, відділи, як структурні підрозділи та ланки управління найнижчого рівня.

Відповідно, в контексті формування та імплементації інвестиційної політики, управлінсько-організаційна структура може бути представлена наступним чином (Рис. 1).

На найвищому рівні управління розташовується голова громади. Відповідно до функцій, передбачених Законом України "Про місцеве самоврядування", голова органу місцевого самоврядування здійснює загальне керівництво роботи владної інституції. Також, вносить на розгляд ради пропозиції щодо структури виконавчих органів ради, апарату ради та її виконавчого комітету, бере участь при формуванні штату організації [11].

Таким чином можемо стверджувати, що бачення голови громади в контексті стратегічного розвитку муніципалітету є важливим індикатором при формуванні та імплементації інвестиційної політики. Тому, значною мірою, саме від пріоритетів керівника муніципалітету залежить ефективність діяльності структурних підрозділів щодо залучення інвестицій. Окрім цього, функції голови громади в процесах залучення інвестицій вигля-

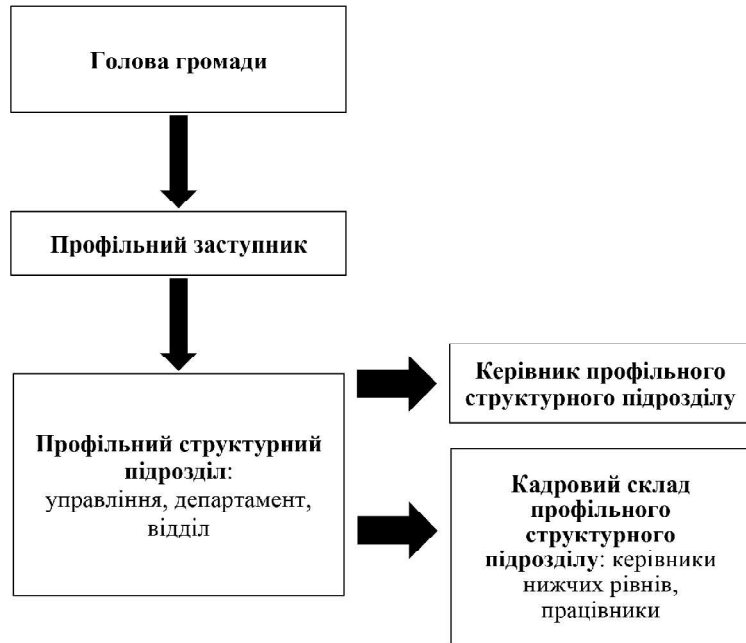

Рис. 1. Організаційна структура ОМС для забезпечення інвестиційної діяльності

Джерело: авторська розробка.

дають можуть бути визначені наступним чином [4; 5; 11; 12; 13]:

1) лідерство та відповідальність: очільник муніципалітету виступає як перша особа громади, тому він має формувати лідерську позицію та вселяти впевненість у потенційних інвесторів та інших зацікавлених сторін;

2) формування стратегій: залученість до процесу розробки стратегій на усіх рівнях, в тому числі щодо залучення інвестицій;

3) залучення інвесторів: постійна комунікація з потенційними інвесторами, організація та участь у інвестиційних форумах, презентаціях, конференціях, організація відкритих візитів та "дорожніх шоу";

4) лобіювання та підтримка інвестиційних проєктів: забезпечення виділення коштів у розвиток інвестиційної інфраструктури з місцевого бюджету; участь у розробці інвестиційних проєктів комунальних установ тощо;

5) залучення фінансових ресурсів: активна робота над залученням додаткових фінансових ресурсів, включаючи звернення до фінансових установ і програм; лобіювання отримання фінансування з бюджетів вищого рівня (районного, обласного чи державного);

6) співпраця з іншими зацікавленими сторонами: комунікація та налагодження співпраці з іншими органами місцевого самоврядування, державними органами, громадськими організаціями та приватним сектором для спільного досягнення інвестиційних цілей.

7) контроль: очільник муніципалітету повинен здійснювати загальний контроль за діяльністю виконавчого апарату органу місцевого самоврядування щодо досягнення поставлених завдань у сфері залучення інвестицій.

Якщо загальні функції голови громади визначаються на законодавчому рівні, то для посади заступника очільника громади переліку базових повноважень та функцій немає. Зазвичай, перелік посадових обов'язків

заступника голови визначається внутрішньо органом місцевого самоврядування та затверджується розпорядженням міського, селищного чи сільського голови [11; 12].

Відповідно, аналізуючи типові функціональні обов'язки, ми можемо запропонувати перелік функцій для заступника голови органу місцевого самоврядування в контексті інвестиційної діяльності.

Функціональні обов'язки профільного заступника голови територіальної громади значно корелюють з функціональними обов'язками голови, проте, функції профільного заступника є більш конкретними (операційними) та містять в собі [11; 12]:

1) розробка та реалізація стратегії (програми) інвестиційного розвитку: профільний заступник голови громади спільно бере активну участь у розробці стратегій, планів та програм розвитку, пропонує чіткі пріоритети в контексті інвестиційної діяльності та несе відповідальність за їх реалізацію;

2) координація інвестиційних проєктів: несе відповідальність за координацію роботи щодо реалізації інвестиційних проєктів на території громади, включаючи взаємодію з інвесторами та іншими структурами;

3) комунікація та взаємодія з наявними та потенційними інвесторами: підтримує зв'язки з інвесторами, відповідає на їх запити та надає інформацію про інвестиційні можливості на території громади;

4) аналіз інвестиційних можливостей та розробка пропозицій: аналізує інвестиційний клімат муніципалітету, формує перелік інвестиційних пропозицій;

5) співпраця з іншими структурами в контексті залучення інвестицій: веде активну співпрацю з іншими органами місцевого самоврядування, державними органами, громадськими організаціями та приватним сектором для спільного досягнення інвестиційних цілей;

6) моніторинг і оцінка результатів: веде моніторинг та оцінку результатів інвестиційної діяльності органу місцевого самоврядування; розробляє пропозиції для покращення обраних стратегій для досягнення бажаних результатів.

Ключовим виконавчим підрозділом в організаційно-управлінській системі щодо залучення інвестицій є профільний підрозділ органу місцевого самоврядування — управління, департамент, відділ інвестиційної діяльності.

Варто зазначити, що конкретний тип структури (департамент, управління, відділ) залежить від розміру громади, її пріоритетів та фінансової спроможності. Відповідно, у муніципалітетах із високим фінансовим потенціалом доцільно створювати повноцінний департамент чи управління, яке профільно займатиметься тільки інвестиційним напрямком діяльності.

Для територіальних громад із низьким фінансовим потенціалом доцільно створювати окремий відділ в структурі департаменту чи управління, що несе відповідальність за ширше коло питань економічного спрямування. Прикладом може слугувати відділ залучення інвестицій департаменту економічного розвитку, міжнародного співробітництва та інвестицій.

Як виняток, також можемо запропонувати варіант із наявністю окремого профільного працівника, відповідального за інвестиційну діяльність.

Не зважаючи на розмір профільного структурного підрозділу, ми пропонуємо перелік функцій, які такі підрозділи повинні виконувати в контексті забезпечення своєї діяльності [14]:

— розробка та реалізація стратегії (програми) інвестиційного розвитку: профільні структурні підрозділи долучаються до розробок стратегій (планів) інвестиційного розвитку, операційних планів діяльності, та забезпечують їх безпосередню реалізацію;

— реалізація інвестиційних проєктів: беруть участь у реалізації інвестиційних проєктів на території громади, включаючи виконання операційних завдань;

— розробка інструментів залучення інвестицій: розробляють та впроваджують інструменти залучення інвестицій як промоційного (інвестиційний паспорт, гід для інвестора), так і стимуляційного характеру (пакет стимулів та преференцій, створення індустріальних парків тощо);

— розробка інвестиційних пропозицій: формують готові інвестиційні пропозиції для потенційних інвесторів, в тому числі готові бізнес пропозиції з врахуванням стратегічних цілей розвитку економіки муніципалітету;

— підготовка інвестиційних майданчиків: визначення потенційних інвестиційних майданчиків типу brownfield та greenfield; забезпечення їх облаштування (розробка проєктно-кошторисної документації, проведення комунікацій, облаштування під'їзду тощо);

— співпраця з іншими структурами: профільний виконавчий підрозділ співпрацює з іншими підрозділами виконавчого апарату органу місцевого самоврядування (департамент / відділ фінансів, міжнародних зв'язків, земельних відносин тощо) задля забезпечення виконання завдань поза межами власних компетенцій та повноважень (надання дозволу на користування землею, оренда комунального майна, співфінансування інвестиційних проєктів тощо); іншими органами місцевого самоврядування, державними органами, громадськими організаціями та приватним сектором для спільного досягнення інвестиційних цілей, обміну досвідом тощо.

— забезпечення комунікації та промоції інвестиційних можливостей: наповнення офіційного вебсайту / інвестиційного порталу територіальної громади актуальною інформацією для інвестора; поширення інвестиційних пропозицій за допомогою онлайн та офлайн каналів комунікації; участь у різноманітних форумах, виставках, конференціях тощо.

З метою забезпечення ефективної діяльності профільних структурних підрозділів, відповідальних за формування та імплементацію інвестиційної політики, рекомендуємо формувати команду, яка володітиме наступними навичками та компетенціями:

1) розуміння інвестиційних процесів, процедур та практик;

2) вміння розробки та використання інвестиційних інструментів;

3) економічні, фінансові та аналітичні навички для розробки інвестиційних проєктів, здійснення їх фінансового аналізу та прогнозування;

4) здатність налагоджувати комунікацію та ефективно спілкуватися з інвесторами, громадянами, іншими органами влади та громадськими організаціями;

5) знання законодавства, що стосується залучення інвестицій;

6) знання та вміння використання комп'ютерних програм та інших інструментів для обробки та аналізу даних, розробки промоційних матеріалів, ведення комунікації;

7) здатність постійно навчатися та розвиватися в професійній сфері, впроваджувати нові підходи та інструменти;

8) володіння на рівні B2 та вище англійською мовою; вітається наявність в команді фахівців, які також спілкуються іншими мовами Європейського союзу.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Запропонований нами розподіл функцій та повноважень для посадових осіб органів місцевого самоврядування в процесі залучення інвестицій спрямований на підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю на місцевому рівні.

Ключовими суб'єктами в системі формування та імплементації інвестиційної політики на місцевому рівні є: голова громади; профільний заступник голови громади; профільний структурний підрозділ (управління, департамент, відділ) або профільний працівник (як війняток).

Керівник громади здійснює загальне керівництво роботи владної інституції та визначає ключові пріоритети її розвитку. Зокрема, саме від ініціативності очільника значною мірою залежить пріоритетність інвестиційної діяльності органу місцевого самоврядування, а також її кадрове і технічне забезпечення. Основні функції голови громади щодо забезпечення формування та впровадження інвестиційної політики містять в собі: формування стратегій та програм (планів) розвитку; залучення інвесторів через ведення постійної комунікації (онлайн та офлайн, та представлення інвестиційних можливостей громади; лобіювання та підтримка інвестиційних проєктів; залучення додаткових фінансових ресурсів: активна робота над залученням фінансових ресурсів для реалізації інвестиційних проєктів, включаючи звернення до фінансових установ і програм, а також — лобіювання отримання фінансування з бюджетів вищого рівня (районного, обласного чи державного); налагодження співпраці з іншими зацікавленими сторонами та розвиток партнерської мережі; контроль за виконанням стратегічних цілей.

Функціональні обов'язки профільного заступника голови територіальної громади значно корелюють з функціональними обов'язками голови. Проте, функції профільного заступника є більш конкретними (операційними) та включають: участь у розробці стратегічних та операційних планів в контексті інвестиційної діяльності та відповідальність за їх реалізацію; координація реалізації інвестиційних проєктів; комунікація та взаємодія з наявними та потенційними інвесторами; аналіз інвестиційних можливостей та розробка пропозицій; співпраця з іншими структурами в контексті залучення

інвестицій та розширення партнерства; моніторинг і оцінка досягнення операційних цілей.

Ключовим органом в контексті забезпечення імплементації інвестиційної політики є профільний структурний підрозділ (управління, департамент, відділ) або профільний працівник (як війняток), функціями якого є: розробка та реалізація стратегії (програми) інвестиційного розвитку; реалізація інвестиційних проєктів; розробка інструментів залучення інвестицій; розробка інвестиційних пропозицій; підготовка інвестиційних майданчиків; співпраця з іншими структурами та розвиток партнерства; забезпечення комунікації та промоції інвестиційних можливостей громади.

Наступним кроком у даному напрямку повинна бути розробка чітких індикаторів або ж ключових показників ефективності, які дозволять ефективно вимірювати прогрес виконання стратегічних та операційних цілей органу місцевого самоврядування в контексті залучення інвестицій, а також — вчасно ідентифікувати потенційні виклики та нівелювати їх. Наявність системи таких KPI дозволить також забезпечити оцінку діяльності як окремих структурних підрозділів, так і окремих працівників, що позитивно вплине на загальну продуктивність праці та ефективність виконання поставлених завдань.

Література:

1. Бобровська О. Ю. Формування механізму системного управління процесами інвестування відбудови регіонів. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 15. С. 97—103.
2. Бондарчук Н. В. Удосконалення механізму державного управління інвестиційним розвитком регіону. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 20 С. 139—143.
3. Галан Л. В., Белова Г. С. Удосконалення системи управління інвестиційною діяльністю в територіальних громадах. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 38.
4. Єлісєєва І. О. Сільський, селищний, міський голова: статус посадової особи за Конституцією України та повноваженнями, наданими йому законом. Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика). 2019. Вип. 15. С. 40—49. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/muvnudp_2019_15_6.
5. Зоська Я. В., Катаєв Л. С. Голова об'єднаної територіальної громади, як представник органу місцевого самоврядування на селі. Epistemological studies in philosophy, social and political sciences. 2019. № 2 (2). С. 49—56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/epstphsps_2019_2_2_8.
6. Ігнатенко О. П. Застосування інвестиційних інструментів на місцевому рівні. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 5. С. 74—79.
7. Коляда Т. А., Прозоров Ю. В. Локалізація глобальних механізмів залучення кредитних та інвестиційних ресурсів для зміцнення фінансової спроможності територіальних громад України. Проблеми економіки. 2022. № 3. С. 149—155.
8. Лещук Г. В. Континуум залучення інвестицій у розвиток об'єднаних територіальних громад. Бізнес-навігатор. 2020. Вип. 6 (56). С. 67—72.
9. Малишівський Т. В. Система оцінки рівня інституційної спроможності органів місцевого самоврядування щодо залучення інвестицій. Державне управління:

удосконалення та розвиток, 2024. №4. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/3480/3514>

10. Організація роботи органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад. Практичний посібник. К.: Асоціація міст України. 2016. 45 с.

11. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/280/97-%D0%B2%D1%80>

12. Про функціональні повноваження міського голови, першого заступника міського голови, заступника міського голови, керуючого справами виконавчого комітету, заступника міського голови та секретаря міської ради. Розпорядження міського голови Мукачівської міської територіальної громади з основної діяльності від 04 травня 2016 р. № 299. URL: <https://cutt.ly/jehb27K6>

13. Про функціональні повноваження міського голови, секретаря міської ради, першого заступника, заступників міського голови, керуючого справами виконавчого комітету міської ради. Розпорядження міського голови Коломийської міської територіальної громади від 4.04.2023 р. № 107-р. URL: <http://nbkolrada.gov.ua/dt/507631/>

14. Ткачук А. Ф. Діяльність органів місцевого самоврядування та депутатів сільської, селищної, міської ради (навчальний модуль). К.: ІКЦ "Легальний статус", 2016. 80 с. URL: <https://www.csi.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/Diyalnist-oms.pdf>

15. Федоров Р. В., Осовець О. С. Як залучати прямі іноземні інвестиції: практ. посіб. для укр. міст та район. Сімферополь: ПРООН, 2013. 128 с.

16. Федорчак О. В., Іщенко О. В. Маркетингові інструменти залучення інвестицій у територіальні громади. Демократичне врядування. 2020. № 1 (25).

17. Химич О. В. Інвестиційна карта регіону: сутність та необхідність. Науковий вісник НЛТУ України. 2013. № 23 (7). С. 295–302

18. Якимчук А. Ю. Стратегічні основи інвестиційно-го забезпечення територіальних громад. Вісник НУВГП. 2021. Вип. 1 (93). С. 240—254.

References:

1. Bobrovska, O. Yu. (2023), "Formation of the mechanism of system management of investment processes of reconstruction of regions", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 15, pp. 97—103.

2. Bondarchuk, N. V. (2023), "Improvement of the mechanism of state management of investment development of the region", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 20, pp. 139—143.

3. Galan, L. V., and Belova, G. S. (2022), "Improvement of the investment activity management system in territorial communities", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 38.

4. Eliseeva, I. O. (2019), "Village, settlement, city mayor: the status of an official according to the Constitution of Ukraine and the powers granted to him by law", *Mizhnarodnyy yurydychnyy visnyk: aktual'ni problemy suchasnosti (teoriya ta praktyka)*, vol. 15, pp. 40—49.

5. Zoska, Y. V. and Kataev L. S. (2019), "The head of the united territorial community as a representative of the

local self-government body in the village", *Epistemological studies in philosophy, social and political sciences*, vol. 2, pp. 49—56.

6. Ihnatenko O. P. (2019), "Application of investment instruments at the local level". *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 5, pp. 74—79.

7. Kolyada, T. A. and Prozorov, Yu. V. (2022), "Localization of global mechanisms for attracting credit and investment resources to strengthen the financial capacity of territorial communities of Ukraine", *Problemy ekonomiky*, vol. 3, pp. 149—155.

8. Leshchuk, H. V. (2020), "Continuum of attraction of investments in the development of united territorial communities", *Biznes-navihator*, vol. 6 (56), pp. 67—72.

9. Malyshivskiy, T.V. (2024), "A system for assessing the level of institutional capacity of local self-government bodies to attract investments", *Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvytok*, vol. 4.

10. Association of Ukrainian Cities (2016), *Orhanizatsiya roboty orhaniv mistsevoho samovryaduvannya ob'yednanykh terytorial'nykh hromad. Praktychnyy posibnyk* [Organization of work of local self-government bodies of united territorial communities. Practical guide], Kyiv, Ukraine.

11. Verkhovna Rada of Ukraine (1997), Law of Ukraine "About local self-government in Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/280/97-%D0%B2%D1%80> (Accessed 3 July 2024).

12. Mukachevo City Territorial Community (2016), Order of the Mayor of the Mukachevo City Territorial Community "About the functional powers of the mayor, first deputy mayor, deputy mayor, managing executive committee, deputy mayor and secretary of the city council", available at: <https://cutt.ly/jehb27K6> (Accessed 5 July 2024).

13. Kolomyia City Territorial Community (2023), Order of the Mayor of the Kolomyia City Territorial Community "About the functional powers of the city mayor, secretary of the city council, first deputy, deputies of the city mayor, managing affairs of the executive committee of the city council", available at: <http://nbkolrada.gov.ua/dt/507631/> (Accessed 5 July 2024).

14. Tkachuk, A. F. (2016), *Diyal'nist' orhaniv mistsevoho samovryaduvannya ta deputativ sil's'koyi, selyshchnoyi, mis'koyi rady* [Activities of local self-government bodies and deputies of village, settlement, and city councils], ICC "Legal Status", Kyiv, Ukraine.

15. Fedorov, R. V. and Osovs, O. S. (2013), *Yak zaluchaty priami inozemni investytsii: prakt. posib. dlia ukr. mist ta rajon*. [How to attract direct foreign investment: practice manual for Ukrainian city and district], UNDP, Simferopol, Ukraine.

16. Fedorchak, O. V. and Ishchenko, O. V. (2020), "Marketing tools for attracting investments in territorial communities", *Demokratychnye vryaduvannya*, vol. 1 (25).

17. Khymych, O. V. (2013), "Investment map of the region: essence and necessity", *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny*, vol. 23 (7), pp. 295—302.

18. Yakymchuk, A. Yu. (2021), "Strategic foundations of investment provision of territorial communities", *Visnyk NUVHP*, vol. 1 (93), pp. 240—254.

Стаття надійшла до редакції 24.07.2024 р.